

Impotencija

Autor Branislav Knežević

Tuesday, 30 January 2007

Poslednji put ažurirano Thursday, 01 February 2007

Impotencija MUŠKE SEKSUALNE DISFUNKCIJE

Što je seksualna impotencija ili erektilna disfunkcija?

Seksualna impotencija, koja se još naziva i erektilna disfunkcija (poremećaj erekcije) je nemogućnost muškarca da postigne i zadrži odgovarajuću erekciju potrebnu za zadovoljavajući seksualni odnos.

IMPOTENCIJA

Impotencija je nemogućnost postizanja erekcije ili ejakulacije ili i jednog i drugog.

Muškarci sa seksualnim poremećajima dolaze s različitim simptomima, pojedinačno ili u kombinaciji: gubitak libida, nemogućnost postizanja ili održavanja erekcije, nemogućnost ejakulacije, prerana ejakulacija ili nemogućnost doživljavanja orgazma.

Polna disfunkcija (poremećaj polne funkcije) može biti posljedica sistemskih bolesti ili njihova leženja, bolesti polno-mokraćnog sastava ili izlivanja s unutarnjim izlivanjem ili psihičkih poremećaja.

Ranije se smatralo kako su uzroci erektilne impotencije u većine muškaraca psihogeni. Danas se veruje kako u većine impotentnih muškaraca postoji i komponenta telesne bolesti.

Odabir i uspeh leženja zavisi od uzroka i s toga ga je važno pronaći.

Gubitak libida

Smanjenje seksualne želje može biti posledica nedostatka muških polnih hormona (zbog bolesti ili lezde hipofize ili testisa), psihičkih poremećaja te nekih vrsta propisanih ili zloupotrebljivanih lekova.

Manjak muških polnih hormona proverava se merenjem njihove količine u krvi, ali još nije poznata količina koja je potrebna za normalnu erektilnu funkciju.

Ne postizanje erekcije

Telesni uzroci se mogu podeliti u:

- Hormonski poremećaji

Smanjenje količine testosterona u krvi zbog poremećaja testisa je retko, no lako se prepoznaje i leži. Drugi je uzrok povećanje izlivanja prolaktina, hormona iz lezde hipofize koji može dovesti do impotencije, a poremećaj nije lako uočiti pri rutinskom lekarskom pregledu. Količinu prolaktina može smanjiti bromokriptin i tako otkloniti impotenciju u tih bolesnika.

- Nuspojava lekova

Najveća je verovatnost poremećaja kod uzimanja lekova za smanjenje visokog krvnog pritiska, za povišenu količinu i eludaćne kiseline, te nekih lekova za leženje psihijatrijskih bolesti.

- Lokalni uzroci

Prešajne bolesti penisa kao što su priapizam (dugotrajna bolna erekcija nastala bez prethodnog seksualnog nadražaja), ozlede penisa i Peyronieva bolest (bolest vezivnog tkiva koja uzrokuje zakrivljenje penisa i smanjenje ukrutenosti) mogu uzrokovati impotenciju zbog bujanja vezivnog tkiva i zašepjenja krvnih žila.

- Neurološki uzroci

Mnogi neurološki poremećaji, uključujući ozlede određenih delova mozga, ležne može, manjka osetnih signala ili oštećenja živaca (npr. nakon operacijskog zahvata uklanjanja prostate ili mokraćnog mehura), mogu uzrokovati impotenciju. Kod operacijskih zahvata, impotencija se može izbexi tako da se žilci ostave nedirnuti.

žak polovina muškaraca s dijabetesom (šećerna bolest) postane impotentna nakon prvih 6 godina bolesti, a impotencija može biti prvi simptom poremećaja živaca uzrokovanih dijabetesom.

- Uzroci od strane krvnih žila

Muškarci s ovim poremećajima pate od potpunog nedostatka erekcije, smanjenog ukrutenja penisa ili gubitka erekcije tokom snošaja. Najčešće je uzrok ateroskleroza (suženje ili zašepjenje arterija). Ponekad zraženje uzrokuje oštećenje krvnih žila i posledičnu impotenciju. šećerna bolest također oštećuje krvne žile pa je to dodatni mehanizam impotencije kod ove bolesti, uz oštećenje živaca.

Prerana ejakulacija

Ovaj poremećaj retko ima telesni uzrok i obično je povezan s teskobom pri seksu, preteranim ošekivanjima ili emocionalnim poremećajima.

Izostanak orgazma

Ukoliko su libido i erektilni mehanizam ošuvani, izostanak orgazma je gotovo uvek posledica psihijatrijskog poremećaja.

Izostanak opadanja penisa

Priapizam je trajna bolna erekcija često nepovezana sa spolnom aktivnošću. Od normalne erekcije se razlikuje po izostanku nadimanja glavice penisa. Priapizam može biti psihički, ali i telesno uzrokovan - usled leukemije,

anemije srpastih stanica, zgrušavanja krvi u krvnim žilama penisa ili poremećaja živaca koji posreduju u mehanizmu opadanja penisa.

Opadanje se u ranijim stadijumima može ponekad postići usisavanjem sadržaja mokraćne cevi, ispiranjem sunđerastih tela penisa ili iniciranjem lekova za sužavanje krvnih žila. Ukoliko ovi zahvati nisu uspešni, nužna je hirurška intervencija u kojoj se stvara spoj između krvnih žila penisa i vena.

Koji tipovi impotencije postoje?

Reči impotencija dolazi od latinske reči koja znači nemoć.

S obzirom na to, razlikujemo dve vrste seksualne "nemoć", a to su:

Impotentia coeundi ili kopolacijska nemoć koja se još naziva impotencija, erektilna nemoć, a označava nedostatak erekcije.

Impotentia generandi ili oplodna nemoć je nesposobnost stvaranja kvalitetne sperme ili njezina izbacivanja iz muškog polnog sastava.

Koji su uzroci impotencije (erektilne nemoći)?

Uzroci mogu biti:

Telesni: Hormonski poremećaji (štitnjačna bolest), bolesti krvnih žila (arterioskleroza), neurološke bolesti (ozlede mozga), bolesti mokraćnog sastava (urološke bolesti penisa), alkohol, pušenje, različiti lekovi, ozlede.

Psihološki uzroci: strah od neuspeha, osećaj krivice, nevera, prebrza ejakulacija, nesigurnost itd.

Kombinovani uzroci: telesni i psihološki uzroci zajedno

Koje su metode proučavanja impotencije?

Budući je erektilna nemoć uzrokovana različitim uzrocima, zahteva proučavanje u višje disciplini. To uključuje iscrpnu istoriju bolesti, biohemijska i hormonska ispitivanja, psihološki profil muškarca, testovi za ispitivanje krvnog sastava i rendgenske metode snimanja. Sve ovo zajedno s pregledom polno-mokraćnog, krvnog i neurološkog sastava dovodi do dijagnoze.

Razlikovanje psihičke i telesno uzrokovane impotencije

Različavanje psihičke od telesno uzrokovane impotencije je središnji problem u razmatranju lečenja. To se često može utvrditi već iz razgovora s osobom koja pati od impotencije. Osim teške depresije, muškarci s psihogenom impotencijom obično imaju normalne noćne i rano-jutarnje erekcije. Od ranog detinjstva pa do osamdesetih godina života javljaju se erekcije za vreme sna. Ovaj se fenomen naziva noćna erekcija penisa i ukupno trajanje je 100 minuta na noć. Dakle, ako impotentan muškarac ima krute erekcije u nekim uslovima (često pri buđenju), to znači da su živci i krvne žile koji su potrebni za erekciju oštećeni te je poremećaj verovatno psihičkog uzroka.

Kad se isključi psihički poremećaj, trebamo tragati za eventualnim sistemskim bolestima koje bolesnik ima - štitnjačna bolest, neurološke bolesti, smanjenje osećaja, poremećaj funkcije mokraćnog mehura, poremećaji krvnih žila te za pokazatelje bolesti penisa. Pušenje je faktor rizika za razvoj ateroskleroze (i impotencije), a može i blokirati reakciju krvnih žila penisa.

Koje se lečenje primenjuje kod impotencije?

Ako je uzrok psihološki, potreban je psihološko-seksualni tretman kod psihologa, psihijatra i seksologa.

Ako je uzrok telesni poremećaj, primenjuje se različito lečenje, zavisno od uzroka: lekovi, hormoni, vakuum-terapija, injekcije lekova koji šire krvne žile. Ponekad je potreban hirurški zahvat na krvnim žilama penisa ili ugradnja proteze penisa.

Šta treba učiniti muškarac koji misli da je impotentan?

Potrebno je da se muškarac što pre savetuje s lekarom i da to ne odlaže jer je problem lakše rešiti ako je nedavno nastupio. Ne treba gubiti vreme s tradicionalnim metodama koje pogoršavaju i produžuju problem. Danas postoje precizne dijagnostičke metode, lekovi i zahvati te je lečenje obećavajuće.